

Anemie preoperatief bij oncologische chirurgie en relatie met outcome

“Is ijzertherapie een veilig alternatief?”

Michael Wilson, MD, PhD researcher

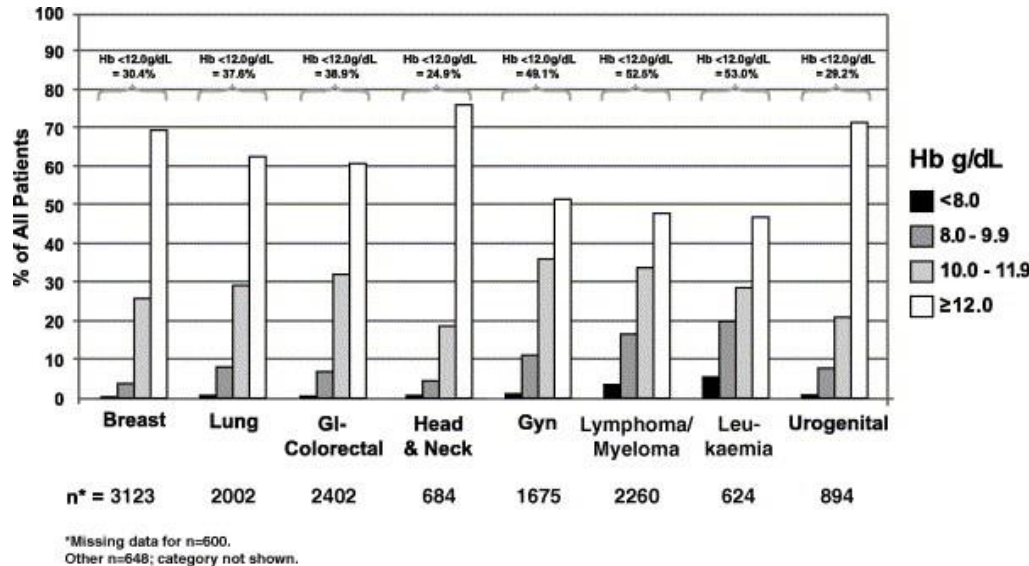
prof. J. Jeekel, prof. J.J. Zwaginga, dr. M. Schipperus, drs J. Harlaar

Disclosure statement

- Geen

Anemie in oncologische patiënt

- Prevalentie¹

- Oorzaken

- ziekte gerelateerd
  - bloedverlies, inflammatie
- niet-ziekte gerelateerd
  - behandeling, voedingsdeficiëntie

Consequenties preoperatieve anemie

- **Associatie preoperatieve anemie en uitkomst**
  - vaak direct postoperatieve uitkomst (opnameduur, postoperatieve complicaties en dood) in zowel oncologische als niet-oncologische chirurgie
  - meta-analyse Fowler et al.
    - zowel oncologische als niet-oncologische chirurgie
    - significante associatie
    - onafhankelijke risicofactor of marker onderliggende ziekte?
  - lange termijn (tumor) uitkomst?

Meta-analyse associatie preoperatieve anemie en lange termijn (tumor) uitkomst

- Hypothese:
  - negatieve associatie door bijdrage anemie aan tumor hypoxie ¹
    - chemo- en radiotherapie resistentie ²
    - stimulatie angiogenese; marker tumor agressiviteit ³
- Colorectale kanker patiënten
  - 2^e meest voorkomende maligniteit
  - chirurgie veelal primaire behandeling

1. Graeber et al. 1996
2. Harrison et al. 2004
3. Reynolds et al. 1996

Meta-analyse associatie preoperatieve anemie en lange termijn (tumor) uitkomst

- Resultaten:
  - 12 studies geïnccludeerd
  - uitkomstmaten: DFS en/of OS (follow up minimaal 2 jaar), HR voor preoperatieve anemie
  - significante associatie DFS en OS bij colorectale kanker patiënten (HR=1.34, $p=0.002$; HR=1.56, $p<0.0001$)
    - scheiding colon en rectum: met name sterke associatie rectum
- Limitatie studie
  - veel heterogeniteit tussen studies (retrospectieve studies; verschillen in definitie + behandeling anemie)

Meta-analyse associatie preoperatieve anemie en lange termijn (tumor) uitkomst

- Conclusie:
  - significante associatie preoperatieve anemie en DFS en OS in colorectale kanker patiënten (met name rectumcarcinoom patiënten)
  - onafhankelijke risicofactor/causaliteit?

Opties behandeling anemie

- Bloedtransfusie?
  - effectiviteit aangetoond, maar veel literatuur over negatieve associatie met lange termijn tumor uitkomst¹
- ESA (erythropoietin-stimulating agents)?
  - associatie verhoogd mortaliteit en incidentie trombo-embolische events²
- Ijzertherapie
  - frequenter voorgeschreven om bloedtransfusie te voorkomen
  - met name iv ijzer effectief, echter ook theorie dat het tumorgroei kan bevorderen
  - korte termijn gunstig, lange termijn effecten?

1. Amato et al. 2006

2. Bohlius et al. 2009

IJzer en kanker

- Lange termijn prognostische waarde preoperatieve ijzertherapie in oncologische patiënten
  - voordeel onderzoek CRC patiënten: 2 pathways voor mogelijke effect ijzertherapie (systemisch en lokaal)
- Hypothese:
  - ijzer(therapie) stimuleert (colorectale) tumorgroei en bevordert optreden recidieven

IJzer en CRC

- Onderbouwing hypothese ijzer en tumorgroei:
  - ijzer essentieel nutriënt
  - gecontra-indiceerd bij actieve infectie
  - op cellulair niveau beschreven in verband met verandering Wnt signaaltransductie
    - Wnt reguleert stamcelfunctie en evenwicht celdeling en celdood
  - experimenteel onderzoek:
    - in vitro in humane kanker cellijnen 1. amplificatie Wnt signaaltransductie 2. toegenomen groei¹
    - toegenomen tumorgroei in colorectaal tumor muis model bij ijzerrijk dieet ^{2,3}

1. Brookes et al. 2008

2. Radulescuc et al. 2012

3. IIsley et al. 2004

Eigen onderzoek

- Retrospectief database onderzoek
  - Reinier de Graaf ziekenhuis
  - gebruik van DSCA (Dutch Surgical Colorectal Audit) data
    - landelijke registratie korte-termijn resultaten primaire colorectaal kanker operaties
    - onderdeel DICA

DICA

DUTCH
INSTITUTE
FOR CLINICAL
AUDITING

Retrospectief database onderzoek

- *Prevalentie ijzerdeficiëntie in CRC patiënten*

- Methode

- alle geopereerde CRC patiënten afgelopen 5 jaar, met aanwezige ijzerstatus bij presentatie
- prevalentie ijzerdeficiëntie (TSAT<20%) en associatie klinische parameters

- Resultaten

- 398 patiënten geïncludeerd → 190 (47.7%) ijzerdeficiënt
  - 3.7% absolute ijzerdeficientie, 15.3% functionele ijzerdeficientie
  - 57.9% anemie
- significante associatie met rechtszijdige tumoren, hoge ASA classificatie, advanced tumor stage

- Conclusie

- gezien hoge prevalentie ijzerdeficientie lijkt ijzertherapie in CRC patienten veelbelovend
- beperking ontbrekende lange-termijn resultaten

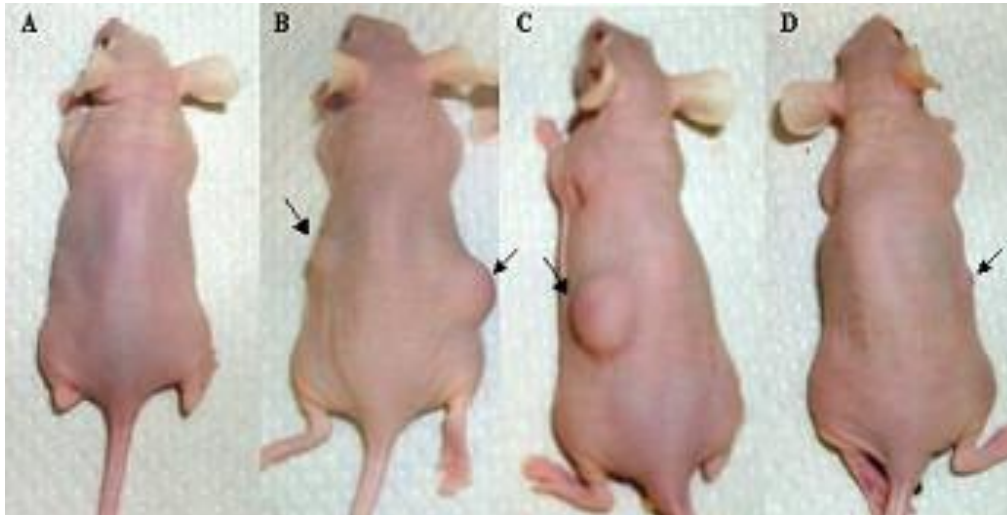
Retrospectief database onderzoek

- *Korte-termijn resultaten preoperatief intraveneus ijzer versus usual care in anemische CRC patiënten*
  - Belangrijkste conclusie:
    - zeer veel limitaties door retrospectieve aard onderzoek
    - intraveneus ijzer is effectief in optimalisatie preoperatieve Hb en zorgt postoperatief voor minder bloedtransfusies en minder overall complicaties
- *Lange-termijn resultaten preoperatief intraveneus ijzer in CRC patiënten*
  - effect intraveneus ijzer op tumorprognose?

Grote beperkingen retrospectief onderzoek!

Dierexperimenteel onderzoek

- Tumor flank model (subcutaan)
- Humane CRC cellijn in immunodeficiënte muis
- Anemie vs. bloedtransfusie vs. iv ijzer
- Uitkomstmaat is tumorgroei
- Limitatie?
  - effect transfusie bij immunodeficiënte muis?

Oncogenomics

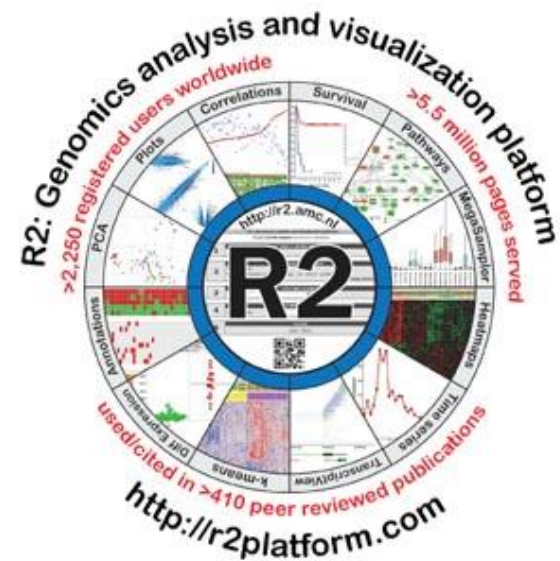
- *Genexpressie ijzertransport eiwitten in CRC patiënten*

- Grote publieke datasets (2000 patiënten)

- ijzerimport eiwitten: TfRC + DMT1
- ijzerexport eiwit: ferroportin

- Voorlopige resultaten:

- hoge expressie ijzertransporteiwitten
- normal versus tumor tissue: significant hogere expressie TfRC + DMT1
- geen significante associatie tussen genexpressie en tumor stadium/histologie/tumor locatie

Prospectief klinisch onderzoek

- *Fase 2 trial naar effectiviteit en veiligheid intraveneus ijzer in pancreaskanker patiënten*
  - initiatie vanuit afdeling chirurgie ErasmusMC
  - zowel korte als lange-termijn effecten
  - pancreaskanker patiënten interessant:
    - Zeer hoge frequentie peroperatieve bloedtransfusie (literatuur: 25-50%)
    - Veel occulte metastasen
  - resultaten vergelijken met een retrospectief cohort (prospectief verzamelde data DPCA)
  - aanvullend: genexpressies ijzertransporteiwitten + meten iron content in weefsel

Conclusie

- Steeds meer preoperatief (iv) ijzer
- Positief effect op direct postoperatieve uitkomst, maar geen data lange termijn
- Voorkomen bloedtransfusie geen doel op zich
- Meer zorgvuldig onderzoek naar optimale preoperatieve bloedbeleid in oncologische patiënten, zeker op de lange termijn

?

Erasmus MC
Universitair Medisch Centrum Rotterdam

